

záměr POT06 poldr Přítluky

Vymezit plochu **POT06** s ohledem na minimalizaci vlivů na CHKO Pálava, NPP Pastvisko u Lednice, NPR Křivé jezero, NPR Lednické rybníky, PP Jezírko Kutnar, PP Květné jezero, minimalizaci vlivů na lokality soustavy Natura 2000 – EVL Niva Dyje a PO Lednické rybníky a PO Pálava, minimalizaci vlivů na mokřady mezinárodního významu dle Ramsarské úmluvy – Lednické rybníky, Mokřady dolního Podyjí a zachování funkcí skladebných prvků ÚSES.

záměr POT09 zkapacitnění odlehčovacího kanálu Morava – Kyjovka

Vymezit plochu **POT09** s ohledem na minimalizaci vlivů na lokality soustavy Natura 2000 – PO Soutok-Tvrdonicko, EVL Soutok-Podluží, zachování funkcí skladebných prvků ÚSES a minimalizaci rozsahu vlivů na PPK Mikulčický luh.

A.12. Netechnické shrnutí výše uvedených údajů

A.12.1. Předmět vyhodnocení

Vyhodnocení vlivů Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje (ZÚR JMK) na životní prostředí je oddílem A. Vyhodnocení vlivů Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje na udržitelný rozvoj území ve smyslu přílohy č. 5 vyhlášky č. 500/2000 Sb., v platném znění.

Vyhodnocení vlivů ZÚR JMK na životní prostředí je založeno na hodnocení celého obsahu ZÚR JMK. Vyhodnocení vlivů na sledovaná témata životního prostředí vychází z identifikace potenciálních vlivů a z expertního odhadu jejich rozsahu a významnosti. Míra podrobnosti hodnocení včetně kvantifikace jejich rozsahu a významnosti odpovídá míře podrobnosti, v jaké je konkrétní jev (záměr / požadavek) v ZÚR JMK definován nebo vymezen.

Návrhové části ZÚR JMK bez územního průmětu (priority ÚP, požadavky na využití území, úkoly pro územní plánování) jsou ve vztahu ke sledovaným tématům životního prostředí posuzovány formou extrapolace předpokládaných vlivů.

Návrhové části ZÚR JMK s konkrétním územním průmětem ve výkresové části ZÚR JMK (koridory a plochy) jsou (s výjimkou vlivů na ovzduší) posuzovány především na základě své prostorové superpozice vůči průmětům níže uvedených environmentálních limitů zobrazitelných v měřítku 1 : 100 000²¹:

- Ovzduší – území s překročením imisních limitů v pětiletém průměru.
- Obyvatelstvo, lidské zdraví²² – území s překročením limitů pro hluk ze silniční dopravy.

Poznámka: Při posuzování možných vlivů na zdraví dotčené populace jsou vedle environmentálních limitů zohledněny všechny faktory, které mohou mít dopad na lidské zdraví – tzv. determinanty zdraví.

²¹ V případě hodnocení vlivu na ovzduší a lidské zdraví bylo hodnocení zpracováno na základě podkladů zpracovaných v měřítku s vyšším rozlišením (nad mapovým podkladem menšího měřítka). Měřítko s vyšším rozlišením bylo využito i v ostatních opodstatněných případech (vyhodnocení vlivu na podzemní vody, vyhodnocení vlivu na krajinu, vyhodnocení vlivu na hmotné statky apod.)

²² Hodnocení SEA je provedeno na základě expertního úsudku projektanta SEA, zda využití plochy / koridoru k definovanému účelu může být spojeno s vlivy na zastavěné resp. obytné prostředí sídel.

- Biologická rozmanitost, flóra a fauna²³ – zvláště chráněná území přírody, lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem, ÚSES (NR+R), Natura 2000, migračně významné koridory, Biosférická rezervace UNESCO.
- Půda – zemědělský půdní fond (třídy ochrany ZPF, viniční tratě) a pozemky určené k plnění funkcí lesa – plochy PUPFL (kategorie PUPFL – lesy hospodářské, lesy zvláštního určení, lesy ochranné).
- Horninové prostředí – ložiska nerostných surovin, poddolovaná území, svahové deformace, chráněná území pro zvláštní zásahy do zemské kůry.
- Voda – podzemní voda (ochranná pásma přírodních léčivých a minerálních zdrojů) a povrchová voda – vodní toky, vodní plochy, záplavová území; CHOPAV, svrchní útvary podzemních vod, ochranná pásma vodních zdrojů.
- Klima – klimatické oblasti.
- Hmotné statky – zastavěné území²⁴, dopravní a technická infrastruktura.
- Kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického (památky UNESCO, národní nemovitě kulturní památky, městské a vesnické památkové zóny a rezervace, území s výskytem archeologických nalezišť (ÚAN).
- Krajina – přírodní parky, krajinné památkové zóny.

Hodnoceny jsou stávající a předpokládané vlivy ZÚR JMK včetně vlivů sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých, dlouhodobých, trvalých, přechodných, kladných a záporných v souladu s přílohou stavebního zákona. Nad rámec stavebního zákona zpracovatel SEA hodnotí vlivy přímé, jež nejsou v příloze stavebního zákona uvedeny. Zpracovatel SEA pokládá za důležité s ohledem na zákonem požadované hodnocení vlivů sekundárních (tj. nepřímo působících) jednoznačně definovat a vyhodnotit, které vlivy působí přímo; jsou proto součástí provedeného vyhodnocení.

Z důvodu absence definic sledovaných vlivů v legislativních normách a metodických materiálech byly zpracovatelským kolektivem pro potřeby tohoto vyhodnocení vytvořeny definice výše uvedených vlivů vycházející z principů strategického plánování a strategického hodnocení koncepcí z hlediska vlivů na životní prostředí (procesu SEA), které jsou obsaženy v metodickém vysvětlení.

Hodnocení SEA bylo aktualizováno na základě požadavků vzniklých po veřejném projednání, změn výrokové části ZÚR JMK, vymezení nových MZCHÚ (evidovaných v aktuální datové sadě ÚAP JMK) a změn v EVL, ke kterým došlo novelizací nařízení vlády č. 318/2013 Sb. o národním seznamu EVL, ve znění pozdějších předpisů (účinnost 1. 7. 2016). Výše zmíněné skutečnosti se následně promítly do jednotlivých částí SEA, a to zejména do kap. A.6, A.11 a přílohy č. 2 SEA, které byly aktualizovány.

²³ V měřítku zpracování SEA ZÚR JMK nelze bez významného rizika chyby vyhodnotit, zda budou dotčena společenstva rostlinná či živočišná. Z tohoto důvodu jsou vlivy na flóru, faunu a biologickou rozmanitost hodnoceny společně.

²⁴ Hodnocení je provedeno na základě expertního úsudku projektanta SEA, zda využití plochy / koridoru k definovanému účelu může být spojeno s vlivy na zastavěné území.

A.12.2.Stručná charakteristika stavu životního prostředí

Ovzduší

Z hlediska ochrany ovzduší jsou na území Jihomoravského kraje nejvíce problematické následující znečišťující látky:

- benzo(a)pyren – překročení limitu bylo zaznamenáno na území města Brna (na většině jeho centrální a jižní části), dále v jižní části území ve větší míře ve městech Znojmo, Mikulov, Břeclav, Hustopeče, Hodonín, Kyjov, Veselí na Moravě, Strážnice, v centrální části se jedná např. o Ivančice, Hrušovany u Brna, Slavkov u Brna a Bučovice, v severní části řešeného území pak o Vyškov, Blansko a Boskovice. Kromě uvedených měst však je limit překročen i v řadě dalších sídel, celkem se jedná o 77 obcí a měst, často však jde jen o lokální zásah. Rozsah překročení v průměru za období let 2008 – 2012 tak činí pouze 3,3 % rozlohy kraje.
- 24hodinové koncentrace PM₁₀ – limit je překročen na území jižní poloviny města Brna, z měst pak ve větší míře v Břeclavi, Kyjově, Veselí nad Moravou a Ivanovicích na Hané; lokálně (v rozsahu 1 – 2 km²) pak i v řadě dalších sídel. Celkový rozsah překročení činí 1,2 % rozlohy kraje a dotýká se 45 obcí a měst na území kraje.
- Roční koncentrace PM_{2,5} – překročení limitu bylo zaznamenáno pouze na území Brna a v jeho bezprostředním okolí, konkrétně pak v centrální a jižní části Brna s lokálním přesahem do Modřic a na území Bystřice. Celkem jde o 0,7 % rozlohy kraje.
- Oxid dusičitý – překročení limitu bylo zaznamenáno pouze zcela lokálně v jižní části Brna podél dálnice D1, ve třech úsecích o celkové délce cca 3 km.

Z vyhodnocení vyplývá, že

- Hlavním původcem znečišťování ovzduší tuhými látkami (vč. částic PM₁₀ a PM_{2,5}) a oxidy dusíku je doprava, která produkuje cca 64 % emisí TZL a 75 % emisí NO_x). Mezi nejvíce zatížené komunikace na území Jihomoravského kraje patří dálnice D1 a D2 a silnice č. I/42 a I/43, nejvíce zatíženým úsekem z hlediska celkové intenzity dopravy i z hlediska počtu nákladních vozidel je úsek dálnice D1 mezi exity č. 194 a 196.
- Na druhém místě je u tuhých emisí lokální vytápění (29 %), u oxidů dusíku jsou to individuálně sledované stacionární zdroje (17 % emisí NO_x).
- Emise benzo(a)pyrenu nejsou evidovány, nicméně obecně platí, že hlavním původcem je lokální vytápění – spalování tuhých paliv.

Obyvatelstvo, lidské zdraví

Počet obyvatel

Dle SLBD 2011 žilo na území Jihomoravského kraje roce 2011 celkem 1 169 788 trvale bydlících obyvatel. Přirozené spádové centrum celé jižní Moravy je krajská metropole Brno, s hustotou zalidnění téměř 1 670 obyvatel/km² a celkovým počtem 379 452 trvale bydlících obyvatel, což je téměř třetina obyvatel kraje. Hustota osídlení činí v průměru cca 162 obyvatel/km², nejvíce je zalidněna právě centrální část kraje s krajským městem a dále pak jihovýchodní část kraje.

Dlouhodobý populační vývoj Jihomoravského kraje přibližně odpovídá celorepublikové situaci. Až do roku 1990 obyvatelstvo pravidelně přibývalo, poté dochází k obratu. V 90. letech již počet obyvatel kraje mírně klesá, po roce 2000 dochází k jeho znovuoživení a v současné době je již počet obyvatel

nad úrovní roku 1991. Největší dynamiku populačního vývoje zaznamenávají (zejména v důsledku suburbanizačního procesu) SO ORP v zázemí Brna (Šlapanice, Kuřim), kde došlo k přibližně 20 – 25% navýšení počtu obyvatel v porovnání se stavem v roce 1991. Úbytek obyvatelstva v letech 1991 – 2011 vykázalo 5 SO ORP, nejvyšší relativní úbytky proběhly v SO ORP Veselí nad Moravou (5,5 %) a SO ORP Hodonín (2,1 %).

Hluková zátěž

Hlavním zdrojem hluku v území je doprava. Pro území Jihomoravské kraje bylo provedeno orientační modelové vyhodnocení hlavních zdrojů hluku způsobovaného automobilovou dopravou, tj. silničních a dálničních komunikací. Pro každou komunikaci byla určena vzdálenost, do níž zasahuje limitní izofona pro denní a pro noční hluk, a to pro limity pro hluk v okolí hlavních komunikací ve dne, tj. 60 dB ve dne a 50 dB v noci a limity pro tzv. starou zátěž (70 dB ve dne a 60 dB v noci).

Komunikací s největší hlukovou emisí jsou jednoznačně dálnice D1 (úseky exit 178 – 194 a 203 – 210) a D2 (úsek od křížení s D1 po exit 3). Limitní hodnoty pro starou zátěž jsou překročeny u zástavby podél nejvýznamnějších komunikací v Jihomoravském kraji. Jedná se zejména o zástavbu v blízkosti dálnic, kapacitních komunikací a silnic první třídy. Za zástavbu nejvíce zasaženou hlukem z automobilové dopravy pak možné označit:

- okolí dálnice D1 a D2 a silnice R52 a I/41 na území města Brna;
- okolí silnice II/430 a II/431 na území města Vyškov;
- okolí silnice I/38, I/53, II/412 a II/413 na území města Znojma.

Ostatní vlivy

Dopravní nehodovost

Významným zdrojem rizik pro zdraví obyvatel jsou dopravní nehody. Dle údajů ČSÚ došlo v roce 2013 na území Jihomoravského kraje k cca 6 700 dopravních nehod, 55 osob při nich zemřelo a 279 osob bylo těžce zraněno. Lze konstatovat, že počet usmrcených osob postupně klesá, totéž lze v zásadě (byť s mírnými výkyvy) konstatovat i počtech těžce zraněných.

Z mapy dopravní rizikovost pro roky 2011 – 2013 pak vyplývá, že:

- nejvyšší stupeň individuálního rizika byl zjištěn na silnici I/71;
- středně vysokým stupněm rizika jsou ohodnoceny úseky silnic I/19 (v celé délce procházející krajem), I/38 (v úseku Znojmo – hranice kraje směrem na Moravské Budějovice), I/53 (v úseku Znojmo – křižovatka se silnicí II/397) a I/54 (v úseku Bzenec – Žarošice);
- střední riziko je pak na komunikacích I/40, části I/43 (v úseku Černá Hora – Stvolová), I/50, I/52, I/55 a na zbylé části silnice I/53.

Faktory pohody

V rámci hodnocení ZÚR JMK byly mezi faktory ovlivňující pohodu obyvatel zařazeny:

- obtěžování hlukem (i při splnění hlukových limitů);
- obtěžování prašností (i při splnění imisních limitů);
- estetické vnímání záměru v krajině;
- změna možnosti rekreačního využití území;

- působení dělícího efektu na sídla;
- změna úrovně dopravní bezpečnosti (zejména riziko úrazu chodců).

Biologická rozmanitost, flóra, fauna,

Biologická rozmanitost druhů rostlin a živočichů na území Jihomoravského kraje je mimořádně bohatá. Je to způsobeno polohou na rozhraní dvou velkých biogeografických oblastí (Panonské a Kontinentální) a velkou rozmanitostí stanovištních podmínek. Ty jsou dány geologickou stavbou, morfologií terénu, půdními a klimatickými podmínkami.

Jihomoravský kraj je mimořádně bohatý na zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů. Na území JMK jsou vyhlášena 4 velkoplošná chráněná území (Národní park Podyjí a 3 chráněné krajinné oblasti: Moravský kras, Bílé Karpaty a Pálava) a 341 maloplošných zvláště chráněných území přírody. Je zde vymezeno 196 lokalit evropsky významných lokalit a 8 ptačích oblastí soustavy Natura 2000.

2 oblasti na území Jihomoravského kraje jsou mezinárodně chráněny jako biosférické rezervace – Dolní Morava a Bílé Karpaty. Na Seznamu mezinárodně významných mokřadů („Ramsar Sites“), chráněných dle Úmluvy o mokřadech majících mezinárodní význam jsou zapsána 3 území – Lednické rybníky, Mokřady dolního Podyjí a Podzemní Punkva.

Půda

Zemědělský půdní fond

Půdní pokryv Jihomoravského kraje je velmi různorodý. Zahrnuje ty nejúrodnější zemědělské půdy v rámci celé České republiky. Zemědělskou půdu tvoří orná půda, zahrady, ovocné sady, chmelnice, vinice a trvalé travní porosty. Jihomoravský kraj má celkem 425 765 ha zemědělské půdy, což představuje přibližně 59,2 % z jeho celkové rozlohy. V porovnání s celou ČR jde o nadprůměrný podíl (v ČR 53,5 %), který řadí Jihomoravský kraj na 4. místo mezi kraji. V rámci celého kraje představuje podíl orné půdy téměř 50 % z celkové rozlohy kraje a procento zornění odpovídá 83 %, což je nejvyšší hodnota v rámci celé ČR. Průměrné procento zornění je v ČR 71 %. Jihomoravský kraj má relativně malou celkovou rozlohu trvalých travních porostů (TTP) – 29 945 ha, což představuje 7,0 % z celkové výměry. Řešené území je specifické vysokým zastoupením ploch vinic a ovocných sadů (celkem 6 % z rozlohy ZPF). Vinařství a ovocnářství má v kraji dlouhou tradici.

Nejkvalitnější zemědělské půdy v I. a II. třídě ochrany se na území Jihomoravského kraje vyskytují především v Dyjsko-svrateckém úvalu, Boskovické brázdě a Dolnomoravském úvalu. Z hlediska správního členění se jedná o významné části SO ORP Moravský Krumlov, Pohořelice a Slavkov u Brna. Větrnou erozí je ohrožena především jižní část Jihomoravského kraje, kde se také nalézají nejúrodnější půdy: Břeclavsko, východní část okresu Znojmo a západní část Hodonínska. Na Břeclavsku je ohroženo více jak 50 % orné půdy. Vodní erozí je v kraji ohrožena zejména oblast Dražanské vrchoviny, Bobravské vrchoviny (okresy Blansko a Brno-venkov) a území ve flyšovém pásmu Západních Karpat – v Bílých Karpatech a ve Ždánickém lese (okresy Vyškov, Hodonín – severní a východní část, resp. severní část okresu Břeclav).

Pozemky určené k plnění funkcí lesa

Do území kraje zasahuje celkem 8 Přírodních lesních oblastí (PLO), tj. lesních území s podobnými přírodními nebo produkčními vlastnostmi. Z hlediska horizontálního členění se většina lesních porostů (cca 60 %) nachází v intervalu výšky 300 – 500 m n. m, cca 25 % lesů poté leží v nižších

polohách jak 300 m n. m. Pouze cca 15 % lesních porostů se nachází nad 500 m n. m., místy v 4. lesním vegetačním stupni (zejména na Dražanské vrchovině). Zbytek území svým výškovým uspořádáním spadá do 1. – 3. vegetačního stupně.

Jihomoravský kraj patří v ČR k územím s druhým nejnižším zastoupením lesních pozemků. Lesní pozemky pokrývají v současnosti 201 926 ha, což odpovídá 28,1 % rozlohy kraje. Celostátní průměr je 33,8 %. Zejména se jedná o Dražanskou vrchovinu, Žďánický les, Bobravskou vrchovinu, Moravský kras a lužní lesy v nivách řek Dyje a Moravy. Na území kraje převládají lesy hospodářské, cca o polovinu méně je lesů zvláštního určení. Nejnižší zastoupení mají lesy ochranné.

Druhá skladba lesních porostů kraje je značně odlišná od ostatních oblastí ČR. Z celkové plochy lesních porostů připadá pouze 51 % na lesy jehličnaté. Ve srovnání s průměrem ČR, který dosahuje 76 %, je zastoupení jehličnatých porostů výrazně podprůměrné. Největší podíl jehličnatých lesů je v okrese Blansko (81 %), listnaté lesy naopak dominují v okrese Břeclav (90 %). V ostatních okresech se tyto podíly pohybují mezi 40 – 60 %.

Horninové prostředí

Na území Jihomoravského kraje se setkávají tři orografické provincie: Česká vysočina, Západní Karpaty a Západopanonská pánev. Dále se na území kraje stýkají dvě regionálně geologické jednotky prvního řádu – český masiv a karpatská soustava. Rozhraní mezi nimi prochází zhruba po linii Znojmo – Brno – Vyškov. Z hydrogeologického hlediska je režim podzemních vod vázán v prostředí hydrogeologických rajonů svrchní a základní vrstvy.

Jihomoravský kraj je důležitou surovinovou základnou i producentem vápenců a cementářských surovin, živcových surovin, stavebního kamene, štěrkopísků a cihlářských surovin. Ačkoliv ve srovnání s celkovou potřebou státu představuje domácí těžba ropy a zemního plynu jen nepatrnou část, podílí se kraj na produkci těchto surovin v ČR rozhodující měrou. V kraji rovněž leží rozhodující zásoby a jediné dosud využívané ložisko lignitu v ČR. Naproti tomu se zde nevyskytují žádná ložiska rud ani uranu.

V Jihomoravském kraji je registrováno několik oblastí, ve kterých se ve větší míře vyskytují sesuvná území a jiné svahové deformace. Ve vrchovinách a pahorkatinách Západních Karpat jsou příčinou sesuvů často boční eroze vodních toků a podmáčení svahových sutí. Nejintenzivněji je sesuvy postiženo západní úpatí Pavlovských vrchů. Častější výskyt je také v oblasti Bílých Karpatech zejména na svazích Čubce, který je tvořen flyšovými horninami, které jsou silně jílovité a málo uhlé. Svahová eroze spolu s náhlými změnami nasycení vodou je příčinou intenzivních sesuvů plošného a proudového typu. Největší problém, jenž se může negativně projevit v úrovni rostlého terénu, jsou poddolovaná území vzniklá hlubinnou těžbou černého uhlí a lignitu z přelomu 19. a 20. století. V Jihomoravském kraji se to týká zejména Rosicko-oslavanské pánve (černé uhlí), okolí Boskovic a Blanska (hnědé uhlí), Kyjovska, Hodonínska (lignit) a Boskovicka (žáruvzdorné jíly). Kromě výše jmenovaných těžených hornin na území kraje ve 20. století probíhala také těžba rud, tj. niklu v okolí Jevišovic, Moravského Krumlova a Kunštátu a manganu západně od Veverské Bítýšky. Vlivy poddolování se nejčastěji projevují výskytem hald, výsypek, odkališť, propadlin nebo otevřených ústí.

Voda

Podzemní vody

Z hlediska vodních útvarů podzemních vod se na území kraje nachází nebo do něj různou měrou zasahuje 24 hydrogeologických rajonů, z toho 6 náleží do svrchní a 18 do základní vrstvy. Jeden hydrogeologický rajon může obsahovat jeden nebo více vodních útvarů podzemních vod.

Za zranitelné útvary podzemních vod je možno považovat zejména ty, které se nacházející v svrchní vrstvě, tj. horninovém prostředí tvořeným zejména uloženinami kvartérního stáří, často fluviálního původu, které se vyznačuje volnou hladinou podzemních vod a zvýšenou propustností. Jsou-li propustné štěrky a písky překryty povodňovými hlínami, je jejich celková propustnost snížena (Kvartér Dyje – rajon 1641, Kvartér Jevišovky – rajon 1642, Kvartér Svratky – rajon 1643, Kvartér Jihlavy – rajon 1644, Kvartér Dolnomoravského úvalu – rajon 1651, Kvartér soutokové oblasti Moravy a Dyje – rajon 1652). Celkové vyhodnocení podzemních vod – vodních útvarů (obdobně platí pro povrchové vody, viz níže) zpravidla vychází jako nevyhovující na většině území kraje. V rámci této sumarizace pro zařazení útvaru do nevyhovující kategorie však postačuje jeho negativní hodnocení pouze v jedné tematické skupině (chemický, kvantitativní stav), což lze považovat za určitou nepřesnost použité metodiky hodnocení.

Ochranná pásma vodních zdrojů stanovuje vodoprávní úřad jako veřejný zájem k ochraně vydatnosti a jakosti zdrojů vod podzemních (též povrchových), využívaných pro zásobování pitnou vodou. V rámci Jihomoravského kraje jsou tato pásma evidována. Obdobně jako u ochranných pásem vodních zdrojů jsou pásma ochrany stanovena i pro přírodní léčivé a minerální zdroje. V rámci kraje jde o lokality Pasohlávky (SO ORP Pohořelice, Mikulov, Moravský Krumlov, Znojmo), Šaratice (SO ORP Židlochovice, Hustopeče, Slavkov u Brna, Šlapanice), Hodonín – Josefov (SO ORP Hodonín), Charvátská Nová Ves (SO ORP Břeclav). Zpravidla se jedná o přírodní zdroje jímáné z podpovrchových vrstev (s výjimkou peloidů).

Povrchové vody

Přibližně 86 % území kraje spadá do povodí Dyje, cca 14 % spadá do oblasti povodí Moravy, a tedy do úmoří Černého moře. Pro vodní toky v kraji je specifické, že do kraje vesměs přitékají ze všech krajů sousedních i z území Rakouska. Hustota sítě vodních toků činí v kraji 0,81 km/km² a neliší se tedy významně od průměru ČR. Pro kraj je nejvýznamnějším recipientem řeka Dyje s levostrannými přítoky Svratkou a Jihlavou, vyústěnými do střední nádrže vodního díla Nové Mlýny. Do povodí Moravy patří pouze východní, okrajové části kraje. Na území JMK se vyskytuje celkově 128 povrchových vodních útvarů, z toho 120 náleží do vod tekoucích (vodních toků) a 8 stojatých (vodních nádrží).

Celkové vyhodnocení povrchové vody (vodních útvarů) zpravidla vychází jako nevyhovující na většině území kraje. V rámci této sumarizace pro zařazení útvaru do nevyhovující kategorie však postačuje jeho negativní hodnocení pouze v jedné tematické skupině (chemický, ekologický stav), což lze považovat za určitou nepřesnost použité metodiky hodnocení. Jakost povrchových vod v tocích se v Jihomoravském kraji v posledním období podstatně zlepšila, u většiny významných toků došlo k posunu z V. a IV. třídy znečištění podle ČSN 757221 do nižších tříd. K nejvíce znečištěným patří málo vodné toky, protékající průmyslovými aglomeracemi, jako je dolní tok Svratky (vysoký fosfor, AO_x, olovo, suma PCB). Do nejnižších tříd čistoty patří i toky Haná a Litava. Nepříznivý vývoj kvality vody se opakovaně vyskytuje na vodních nádržích (eutrofizace vlivem nadbytku sloučenin fosforu a dusíku).

Do Jihomoravského kraje zasahuje Chráněná oblast přirozené akumulace vod Kvartér řeky Moravy o celkové rozloze 1041 km² (vymezeno NV č. 85/1984 Sb., v platném znění). Dále do něj nepatrně zasahuje CHOPAV Východočeská křída. Ochranná pásma vodních zdrojů stanovuje vodoprávní úřad jako veřejný zájem k ochraně vydatnosti a jakosti zdrojů vod povrchových (též podzemních), využívaných pro zásobování pitnou vodou. V rámci Jihomoravského kraje jsou tato pásma evidována.

Povodně jsou v Jihomoravském kraji vyvolávány především letními regionálními srážkami o velké intenzitě v oblastech i mimo území kraje, v Beskydech a Jeseníkách. Katastrofické povodně posledního desetiletí způsobily zásadně nový přístup v protipovodňové ochraně v intencích vládou schválené strategie. Přesto jsou v kraji na řadě míst povodněmi ohroženy tisíce obyvatel, především Svatkou v Brně a Tišnově, Svitavou v Blansku a v Brně-Husovicích, Kyjovkou v Kyjově, a Litavou v Bučovicích.

Klima

Podnebí Jihomoravského kraje patří mezi nejteplejší a nejsušší v rámci České republiky, v západní a východní části kraje zasahuje ve svých nejvyšších částech do podnebí chladného a vlhkého.

Hmotné statky

Z pohledu SEA jsou za hmotné statky považována zastavěná území obcí vymezená v jejich územních plánech, tj. plochy, které byly a nadále jsou urbanizovány, jsou tvořeny souborem staveb různých funkcí.

Kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického

Jihomoravský kraj se vyznačuje bohatým kulturním dědictvím. V Ústředním seznamu kulturních památek ČR je evidováno 33 národních kulturních památek (z toho 2 movitého charakteru). Jsou zde vyhlášeny 3 městské památkové rezervace, 12 městských památkových zón, 3 vesnické památkové rezervace, 9 vesnických památkových zón. Mimo to byly v kraji vyhlášeny 3 krajinné památkové zóny, 2 archeologické památkové rezervace a 1 lokalita tzv. Ostatní památkové rezervace. V kraji dále leží 2 památky světového kulturního dědictví UNESCO a 4242 nemovitých kulturních památek.

Z hlediska archeologického se v území nacházejí tzv. Území s archeologickými nálezy (ÚAN), které rozdělením do čtyř kategorií odrážejí pravděpodobnost výskytu nálezu. Z hlediska ochrany kulturního dědictví mají největší význam ÚAN I. a II. kategorie, kde byl již nález učiněn popřípadě je známo, že lokalita byla osídlena a výskyt nálezů je zde vysoce pravděpodobný.

Krajina

Charakter krajiny Jihomoravského kraje je rozmanitý. Oproti ostatním krajům ČR jsou zde přítomny segmenty krajiny patřící rozdílným geomorfologickým subsystémům a z hlediska bioty rozdílným biogeografickým podprovinciím (Hercynské, Karpatské a Panonské). Základní prostorové členění je dokresleno výrazně vějířovým uspořádáním vodních toků. V základním prostorovém členění Jihomoravského kraje zřetelně vystupuje členění na krajinu sníženin a mírných pahorkatin zemědělských a vinařských oblastí – s matricí starosídelních otevřených krajin, a na krajinu členitých lesoplních a lesnatých území Českomoravské vrchoviny – s matricí středověkých polootevřených krajin. Krajinným pólem je Pálava – nepřehlédnutelná terénní dominanta Dyjsko-svrateckého i Dolnomoravského úvalu, krajinnými póly jsou též drobné avšak výrazné dominanty Velkého a Malého Chlumu na okraji Boskovické brázdy – dominanty působící v otevřenější části lesnatého

segmentu Jihomoravského kraje – Brněnské vrchoviny. Vedlejším krajinným ohraničením je hřeben Dražanské vrchoviny, v severojižním směru oddělující prostorově Hornomoravský úval od západních částí Brněnské vrchoviny a podtržený výraznými lesnatými srázy spadajícími do sníženiny Vyškovské brány (hlavní krajinné ohraničení). Ve východní části kraje dominuje vůči sníženinám úvalů výrazný lesnatý masiv Chřibů, který pouze okrajově zasahuje jako hlavní krajinné ohraničení do Jihomoravského kraje. V lesnaté krajině povodí Svatky působí jako hlavní krajinné ohraničení část Pernštejnské a Sykořské vrchoviny.

Za účelem ochrany krajiny a jejího rázu byly kromě národního parku a chráněných krajinných oblastí vyhlášeny v Jihomoravském kraji tyto přírodní parky: Baba, Bobrava, Halasovo Kunštátsko, Jevišovka, Lysicko, Mikulčický luh, Niva Dyje, Niva Jihlavy, Oslava, Podkomorské lesy, Rakovecké údolí, Rokytná, Řehořkovo Kořenecko, Říčky, Strážnické Pomoraví, Střední Pojhlaví, Svratecká hornatina, Údolí Bílého potoka, Výhon a Ždánický les. Ochrana krajinného rázu je významně posílena na území krajinných památkových zón, z nichž Lednicko-valtický areál je zapsán na Seznamu světového kulturního dědictví (památko UNESCO), jsou velmi rozdílné, protože každá z nich leží v jiném typu krajiny a chrání jiný druh památkových hodnot (KPZ Lednicko-valtický areál, Slavkov – území bojiště, Bítovsko-Vranovsko).

Důležitým nástrojem k ochraně a zachování biodiverzity přírodních ekosystémů a posílení ekologické stability krajiny je vymezení a následné realizování územního systému ekologické stability (ÚSES), který je vymezen pro celé území kraje. ZÚR JMK vymezují ÚSES regionální a nadregionální úrovně.

A.12.3.Hodnocení ZÚR JMK k cílům ochrany životního prostředí přijatým na vnitrostátní úrovni

Hodnocení vztahu ZÚR JMK ke strategickým koncepcím přijatým na národní a krajské úrovni bylo provedeno na základě rešerší koncepčních dokumentů, ze kterých byly vybrány cíle relevantní obsahové náplni ZÚR JMK.

Koncepce a záměry navrhované hodnocenými ZÚR JMK nejsou v zásadním rozporu s prioritními cíli uvedenými v národních a krajských strategických dokumentech. Uplatňování koncepce a realizace navrhovaných záměrů přispěje k dosažení cílů uvedených ve sledovaných dokumentech.

A.12.4.Hodnocení vymezení rozvojových oblastí, rozvojových os a specifických oblastí

Hodnocení vymezení rozvojových oblastí, rozvojových os a specifických oblastí bylo provedeno na základě identifikace hlavních environmentálních limitů přítomných v dané ose či oblasti a zhodnocení formulovaných požadavků na využití území a úkolů pro územní plánování ve vztahu k těmto limitům, zájmům ochrany přírody a krajiny a ochraně lidského zdraví..

Naplnění požadavků pro využití území a úkolů pro územní plánování přispěje mimo jiné ke zlepšení kvality životního prostředí a ochraně přírodních, kulturních a civilizačních hodnot.

A.12.5.Hodnocení ploch a koridorů

Dokumentace SEA uvádí vyhodnocení ploch a koridorů obsažených v ZÚR JMK. Zjištěné vlivy na sledované složky životního prostředí jsou souhrnně prezentovány v hodnotících tabulkách. Tabelární příloha je sestavena z několika částí, a to části popisné, analytické a hodnotící. Pro každý z posuzovaných záměrů byla zpracována samostatná tabulka uvádějící:

- popis záměru, stávající funkce, hodnoty a limity vymezeného koridoru / plochy;

- identifikaci ovlivnění;
- vztahy mezi oblastmi;
- vyhodnocení identifikovaných vlivů;
- vyhodnocení kumulativních a synergetických vlivů;
- navrhovaná opatření k vyloučení, snížení, zmírnění nebo kompenzaci negativních vlivů;
- návrh ukazatelů pro sledování vlivu;
- celkové vyhodnocení záměru.

Vyhodnocení zjištěných vlivů je souhrnně komentováno v kapitole 6. dokumentace SEA.

Navrhovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci identifikovaných potenciálních negativních vlivů jsou uvedena příloze č. 2 a v kapitole 8. dokumentace SEA. Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska minimalizace negativních vlivů na životní prostředí je uveden v kapitole 11. dokumentace SEA.

V následujícím stručném přehledu uvádíme stručné shrnutí výsledků vyhodnocení ploch a koridorů obsažených v ZÚR JMK na sledovaná témata životního prostředí.

Obecně lze konstatovat, že potenciálně nejvýznamnější vlivy na sledované složky životního prostředí byly identifikovány hodnocením koridorů vymezených pro dopravní infrastrukturu.

Ovzduší, obyvatelstvo, lidské zdraví

Z hlediska vlivů na ovzduší, obyvatelstvo a lidské zdraví jsou nejvýznamnější skupinou záměrů jednoznačně silniční stavby.

Vyhodnocením ploch a koridorů ZÚR JMK byly potenciálně významné negativní vlivy (–2) identifikovány pouze v jednom případě, a to u střednědobých sekundárně vyvolaných vlivů silnice D43 (záměry **DS02** a **DS03**). Nejedná se zde však o vliv samotných záměrů, ten byl naopak hodnocen v územích, ve kterých jsou záměry navrhovány, potenciálně mírně pozitivně (+1) a z pohledu širších územních vztahů potenciálně významně pozitivně (+2), neboť jde o zásadní silniční záměr s velkým potenciálem zlepšení situace v silně dopravně (a tedy i imisně a hlukově) zatížených sídlech kraje. Potenciálně významně negativně byl hodnocen fakt chybějící návaznosti této komunikace směrem na jih k dálnici D1 a dále k dálnici D52 a do prostoru jižně od dálnice D1, který vytváří značné riziko kumulace dopravní zátěže v prostoru města Brna a v sídlech podél stávající silnice I/43 severně od Brna a s tím související riziko zhoršení faktorů ohrožujících lidské zdraví (znečištění ovzduší, hluk, dopravní nehody, stresové faktory) v krajském městě, které je z tohoto hlediska již nyní jednoznačně nejvíce zatíženým územím kraje.

Zásady územního rozvoje řeší stávající dopravní přetížení města Brna a jeho bezprostředního okolí, kde je kumulace negativních faktorů negativně ovlivňujících životního prostředí největší, pouze za předpokladu realizace celého komplexu dopravních staveb tj. navrhovaných záměrů a vybraných variant územních rezerv. Koncepce a uspořádání nadřazené silniční sítě v jádrovém území metropolitní oblasti Brno vymezuje rozhodující úseky kapacitních silnic jako územní rezervy. Zásadním požadavkem v rámci navržených opatření SEA je urychlené prověření a komplexní dořešení této problematiky v územní studii, kterou ukládají ZÚR JMK („Územní studie nadřazené dálniční a silniční sítě v jádrovému území OB3 metropolitní rozvojové oblasti Brno“) a výsledky územní studie následně zpracovat do návrhu aktualizace ZÚR JMK tak, aby byly vytvořeny územní podmínky a předpoklady pro možnou přípravu a zahájení realizace celého souboru rozhodujících dopravních

staveb vybraného koncepčního scénáře, které v cílové podobě umožní vytvořit plnohodnotné podmínky pro ochranu zdraví obyvatel a životního prostředí.

Na druhé straně je možné prakticky s jistotou konstatovat, že realizace záměrů ZÚR JMK nebude mít poškozující vliv na zdraví obyvatel. Byly sice identifikovány oblasti potenciálně významné kumulace vlivů na obyvatelstvo a lidské zdraví, avšak jedná se o kumulace technicky řešitelné tak, aby k poškození zdraví nedošlo.

Vyhodnocením SEA bylo vymezeno území na jižním až jihovýchodním okraji Brna (oblast označena Brno-jih), kde dochází k významné kumulaci dopravních záměrů. Ani v této lokalitě se (při zajištění všech navržených opatření k jednotlivým záměrům) dle provedených hodnocení nepředpokládá, že realizace záměrů bude mít poškozující vliv na obyvatele, a to ani v součtu všech vlivů. V rámci principu předběžné opatrnosti se však doporučuje řešit toto území v rámci zpracování Územní studie nadřazené dálniční a silniční sítě v jádrovému území OB3 metropolitní rozvojové oblasti Brno.

Naprostá většina záměrů z oblasti silniční infrastruktury je hodnocena pozitivně, neboť navržené komunikace odvedou dopravu z centrálních částí sídel a přinesou tak dotčeným obyvatelům zlepšení kvality ovzduší, snížení hluku, zvýšení dopravní bezpečnosti a redukci působení obtěžujících a stresových faktorů. Řada z nich se ovšem lokálně přibližuje k jiné zástavbě, vždy však jen do takové míry, že jsou vyvolané vlivy řešitelné pomocí opatření, která jsou v předloženém vyhodnocení navržena.

Pozitivní hodnocení platí (byť v menší míře) i u záměrů homogenizace či zkapacitnění komunikací, které sice neodvádějí dopravu z obytných oblastí, ale přinášejí snížení hlukové zátěže díky podmínce splnění hlukových limitů.

V oblasti železniční dopravy a terminálů pro integrované dopravní systémy se očekává, že navržené záměry posílí její veřejné dopravy podíl na celkové přepravě na úkor individuální automobilové dopravy. Na druhé straně však v okolí některých tratí může dojít v důsledku navýšení provozu k nárůstu hlukové zátěže (nikoli však přes limit). Celkově tedy převládá pozitivní hodnocení, avšak s určitou opatrností v případě vlivů hluku z železniční dopravy.

U letecké dopravy je naopak očekáván nárůst negativních dopadů pro obyvatele v okolí, neboť navýšení provozu letiště bude přirozeně spojeno s nárůstem imisí a zejména hlukové zátěže, míra tohoto nárůstu pak závisí na skutečném navýšení provozu. Tím není zpochybněna potřeba rozšíření provozu z jiných (např. ekonomických) důvodů, je však nutno dbát na ochranu obyvatel, zejména na splnění hlukových limitů. Rovněž záměry staveb veřejných terminálů s vazbou na logistická centra budou spojeny s určitým nárůstem objemu automobilové dopravy vyvolaným na navazující komunikační síti a tím i s nárůstem akustické zátěže a dalšími negativními vlivy (snížení dopravní bezpečnosti a celkové pohody bydlení).

Ze záměrů technické infrastruktury je pozitivně hodnocena výstavba elektrických rozvodů, plynovodů, teplovodů a vodovodů, která přispěje ke zlepšení podmínek života obyvatel. Budování plynovodů a teplovodů má navíc potenciál nahrazení alespoň části lokálního vytápění a tím snížení imisní zátěže v sídlech.

U protipovodňových opatření jednoznačně převládá pozitivní vliv, neboť opatření přispějí k ochraně obyvatel před povodněmi.

Ostatní záměry jsou bez významného vlivu na kvalitu ovzduší, hluk, zdravotní rizika a obyvatelstvo jako celek.

U všech záměrů, při jejich realizaci proběhnou zemní práce a stavební činnost, bude přirozeně docházet k dočasnému nárůstu imisí a hlukové zátěže a zhoršení pohody bydlení v místě výstavby a jeho bezprostředním okolí, případně též podél přístupových tras. Tyto krátkodobé vlivy jsou přirozeně hodnoceny jako negativní, jejich působení je však dočasné, nepřesahuje běžný rámec typický pro stavby daného typu a je řešitelné pomocí obvyklých opatření.

Biologická rozmanitost, flóra, fauna

Využití vymezených ploch a koridorů v ZÚR JMK je spojeno s řadou potenciálně negativních vlivů na přírodní prostředí. Pravděpodobně nejzásadnějším vlivem spojeným zejména se stavbami dopravní infrastruktury je omezení prostupnosti krajiny a prohloubení procesu fragmentace krajiny. Dopravní stavby představují dlouhé liniové bariéry, které ovlivňují velkou část okolního území, přičemž negativní působení je způsobené výstavbou, provozem, ale i samotným tělesem stavby.

Dalším potenciálně negativním vlivem je úbytek ploch vhodných pro existenci přírodních stanovišť nebo biotopů vlivem záboru plochy plánovanými často rozsáhlými stavbami.

S výstavbou i provozem zejména dopravních staveb je spojen výrazný nárůst hladiny rušení v jejich okolí. Záměry dopravní, technické i jiné infrastruktury s sebou přinášejí riziko vnosu cizorodých znečišťujících látek do přírodního prostředí. Velké liniové nebo plošně či prostorově rozsáhlé stavby představují výrazný negativní zásah do krajinného rázu.

Intenzita výše uvedených negativních faktorů se nadále zesiluje jejich umístěním ve stejném geograficky omezeném prostoru. Dochází tak k jejich kumulativnímu a synergickému působení, které je navíc zvýšeno stávajícími již existujícími antropogenními aktivitami.

Z hlediska vlivu na biologickou rozmanitost, flóru a faunu se jako nejvíce problematické jeví následující plochy a koridory dopravní infrastruktury: **DS02, DS03, DS04, DS05, DS07, DS09, DS13, DS15, DS18, DS20, DS21, DS23, DZ07, DZ09, DV01**. Z technické infrastruktury byly jako nejproblematictější vyhodnoceny: **TEP03, TEE01, TEE09, TEE10, TEE19, TEE26, TED01**.

Riziko vzniku negativních vlivů na biologickou rozmanitost, floru a faunu je spojeno s využitím vymezených ploch protipovodňové ochrany. Zde lze záměry realizovat vhodným přírodně blízkým způsobem, zároveň řešení v ryze technické podobě mohou představovat značné riziko pro přírodní prostředí. Jako problémové byly vyhodnoceny následující plochy: **POP02, POP03, POP04, POP05, POP09, POT02 a POT06**.

Půda

Zemědělský půdní fond

Vyhodnocením ploch a koridorů ZÚR JMK byly potenciálně významně negativní vlivy (–2) identifikovány pouze v případě koridorů a ploch dopravní infrastruktury (silniční, železniční, letecké a logistických center), které se vždy vyznačují trvalými zábory ZPF. Potenciálně významný negativní vliv byl identifikován u následujících záměrů, které se vyznačují plošně významnějšími zábory ZPF i v I. a II. třídách ochrany, tj. **DS07, DS09, DS30, DG01, DG02**.

V rámci hodnocení byly dále identifikovány plochy a koridory, které se mohou též vyznačovat vyšším zábořem ZPF včetně záboru kvalitních půd, avšak vzhledem k jejich povaze, tj. menším územním nárokům, nejsou zábory považovány za potenciálně významně negativní (**DS14, DS18, DS19, DS26, DS27, DS32, DZ01 a DL01**). Vymezené plochy dopravních integrovaných systémů se vzhledem ke svému takřka bodovému vymezení nevyznačují potenciálně významnými vlivy na ZPF. Obdobně není

předpokládáno významné dotčení půd v případě splavnění Moravy. V případech, kdy ZÚR JMK vymezují záměry v trase stávajících komunikací, budou vlivy významně sníženy.

Záměry technické infrastruktury, včetně protipovodňových opatření, nejsou spojeny se zábořem ZPF nebo potenciální zábor půd není významného charakteru. Např. pro potřeby trafostanic, základových patek stožárových míst elektrického vedení, či zemních a hrázových těles jednotlivých protipovodňových opatření.

Pozemky určené k plnění funkcí lesa

Vyhodnocením ZÚR JMK byly identifikovány potenciálně významně negativní vlivy (–2) na lesy u některých záměrů dopravní a technické infrastruktury. Zpravidla jde o zásahy, kdy koridor v celé šířce fragmentuje větší lesní celek bez možnosti účelné minimalizace vlivů. (**DS05, DS09, TEE19, TEPO5 a TET01**).

Dále byly identifikovány střety záměrů s lesními prostory typu zásahů do lesních okrajů anebo průchody lesem v krátkých úsecích. Tyto záměry byly hodnoceny méně významně (–1 / –2) z důvodu nižších předpokládaných záborů PUPFL (**DS07, DS15, DS25, TEE01, TEE02, TEE09, TEE10, TEE11, TEE17, TV01**). V případech, kdy koridor nebo plocha zasahuje do drobné lesní enklávy, existuje vyšší pravděpodobnost minimalizace vlivů vhodným umístěním budoucího záměru. Výjimkou jsou potenciální střety s větrolamy (liniovou vegetací), zde však půjde o zábory malého plošného významu. V případech, kdy ZÚR JMK vymezují záměry v trase stávajících komunikací, budou vlivy významně sníženy. U protipovodňových opatření nejsou vlivy na lesy považovány za významně negativní, neboť lesní ekosystémy podporují retenci vody v krajině a nepředpokládá se tedy jejich zábor.

Horninové prostředí

Za potenciálně významně negativní je považován zásah do ložiska nerostných surovin dobývaného povrchovou těžbou (včetně CHLÚ a dobývacích prostorů), v celé šířce plochy nebo koridoru. V těchto případech jsou nerostné zásoby trvale vázány v ochranném pilíři stavby. Potenciálně negativní vliv byl identifikován (–2) vyhodnocením záměru **TET01**, který prochází dosud netěženým ložiskem cihlářských surovin Neslovice (včetně CHLÚ).

Zásahy, kdy existuje možnost minimalizace vlivů vhodným vedením záměru v koridoru nebo ploše, jsou vlivy hodnoceny –1 / –2. Tento vliv byl identifikován u záměrů **DS07** (zásah do doposud netěženého ložiska stavebního kamene Žerůtky-Kravsko včetně CHLÚ a dobývacího prostoru) a **TEE17** (průchod těženými ložisky štěrkopísku Tasovice včetně CHLÚ a dobývacích prostorů). Nadzemní elektrické vedení svým charakterem nemusí možnost těžby ložiska jednoznačně vyloučit.

U zásob nerostného bohatství těženého hlubinnou cestou nebo z vrtů potenciálně významně negativní vlivy nebyly identifikovány, tyto vlivy byly hodnoceny jako potenciálně méně významné (ZÚR JMK vymezují záměry úrovněového charakteru).

Voda

Podzemní voda

Režim podzemních vod může být ovlivněn zejména v důsledku terénních úprav nebo změn reliéfu, kdy je možné předpokládat dotčení hladiny podzemní vody. Významnost tohoto vlivu však bude možná až v navazující ÚPD nebo projektové přípravě jednotlivých záměrů. V měřítku vyhodnocení ZÚR jsou tyto vlivy obecně předpokládány především u záměrů dopravní infrastruktury anebo

protipovodňových opatření. Pozornost je nutno též věnovat koridoru elektroenergetiky **TEE19**, vedeného přes území CHKO Moravský kras s jedinečným oběhem podzemních vod v krasovém prostředí. Významně negativní vlivy nebyly identifikovány.

Povrchová voda

Jako potenciálně významně negativní (–2) z hlediska vlivu na povrchové vody byly hodnoceny záměry, které plošně významně zasahují do záplavových území anebo dochází k zásahům do ochranných pásem vodních zdrojů (včetně významnějších zásahů do OP I. stupně), tzn. realizací těchto záměrů může dojít k významnému ovlivnění odtokových poměrů povrchových vod nebo ovlivnění kvality a zásob vodních zdrojů (**DS26** (značná část koridoru v záplavovém území Svitavy), **DS27** (značná část koridoru v záplavovém území Svitavy), **DS30** (koridor prochází OP vodních zdrojů II. stupně), **DS32** (značná část koridoru v záplavovém území Litavy), **TEE24** (plocha v záplavovém území Litavy v blízkosti řeky), **TEP05** (v koridoru OP vodních zdrojů I. a II.a stupně)).

Vyhodnocením některých koridorů byly též identifikovány negativní vlivy (–1 / –2) ve vztahu k odtokovým poměrům nebo vodním zdrojům, avšak existuje předpoklad, že tyto vlivy budou moci být minimalizovány (**DS06** (okrajový zásah do OP vodního zdroje I. a II. stupně v prostoru MÚK), **DS14** (koridor zasahuje do OP vodních zdrojů II.b stupně, značná část koridoru v záplavovém území Svatky), **DS15** (v koridoru OP vodního zdroje II. stupně, průchod dalšími OP vodních zdrojů II.a a II.b stupně), **DS23** (koridor zasahuje do OP vodního zdroje I., II.a a II.b stupně), **DZ02** (zásah do OP vodního zdroje I., II. a II.a stupně), **DZ03** (zásah do OP vodních zdrojů I., II. a II.a stupně), **DV01** (dotčení odtokových poměrů povrchových vod – rekreační splavnění Moravy s předpokládanými úpravami vodního toku), **DI04** (zásah do záplavového území Svitavy včetně samotného vodního toku), **DI08** (zásah do záplavového území Jevišovky)). V případech, kdy ZÚR JMK vymezují záměry v trase stávajících komunikací, budou vlivy významně sníženy.

U záměrů technické infrastruktury, typu protipovodňových opatření a vodovodů byly identifikovány potenciálně významně pozitivní vlivy (+2). Realizací těchto záměrů dojde k významnému posílení protipovodňové ochrany v kraji a podpoře adekvátního napojení obyvatel na pitnou vodu (zlepšení vodohospodářských podmínek). Tj. **TV01, TV02, POP01, POP02, POP03, POP04, POP05, POP06, POP07, POP08, POP09, POP10, POP11, POT01, POT02, POT03, POT04, POT05, POT06, POT08, POT09**.

Hmotné statky

Z hlediska hmotných statků (zastavěných území) nebyly identifikovány významně negativní vlivy. Jako potenciálně významně pozitivní (+2) byly identifikovány záměry protipovodňové ochrany, v rámci nichž se nacházejí zastavěná území obcí. V těchto případech se předpokládá významné zvýšení protipovodňové ochrany území. Tj. **POP01, POP02, POP03, POP04, POP05, POP06, POP07, POP08, POP09, POP10, POP11, POT01, POT02, POT03, POT04, POT05, POT06, POT08**.

Kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického

Významně negativní vlivy nebyly identifikovány. Pozornost je pouze nutno věnovat záměrům silniční a železniční infrastruktury **DS18, DZ01, DZ07 a DZ10**, které procházejí KPZ Lednicko-valtický areál (též památka UNESCO) a KPZ Bojiště bitvy u Slavkova. Jmenované záměry jsou vymezeny ve vazbě na stávající komunikace, čímž dochází k minimalizaci negativních vlivů.

Krajina

Naplnění koncepce ZÚR JMK bude spojeno s vlivy na krajinu, krajinný ráz území Jihomoravského kraje. Využitím navrhovaných ploch a koridorů dojde k posílení antropogenního charakteru území. Rozsah míry tohoto vlivu je dán charakterem využití navrhovaných ploch a koridorů a charakterem území, ve kterém jsou plochy a koridory vymezeny.

Jako stavby s potenciálně negativním vlivem na krajinu jsou hodnoceny stavby silniční a železniční infrastruktury, které mají charakter dlouhých linií a ovlivňují poměrně rozsáhlé části krajiny. Míra vlivu dopravních staveb na krajinu vzrůstá s jejich šířkou, rozsahem terénních úprav, které jsou jejich výstavbou vyvolány a množstvím a způsobem provedení doprovodných staveb a zařízení. Potenciálně významně negativní vlivy (–2) na krajinu byly identifikovány vyhodnocením koridorů **DS05**, **DS06**, potenciálně negativní až významně negativní vliv (–1 / –2) u koridorů **DS02**, **DS03**, **DS04** a **DV01**.

Z hlediska vlivu na krajinu jsou jako zařízení s významným vlivem hodnocena nadzemní vedení ZVN a VVN. Negativní projevy těchto staveb ve vztahu ke krajinnému rázu se budou uplatňovat především v přírodě blízkých prostorech, krajinách pohledově otevřených, v pohledově exponovaných prostorech. Jako záměry s potenciálně významným vlivem (–2) na krajinu je hodnocen záměr **TEE19**, potenciálně negativní až významně negativní vliv (–1 / –2) byl identifikován v případě koridorů **TEE01**, **TEE02** a **TEE03**.

Z hlediska krajiny jsou potenciálně pozitivní vlivy předpokládány v souvislosti s naplňováním stanovených cílových charakteristik krajiny a utvářením regionálních a nadregionálních prvků územního systému ekologické stability.

Územní rezervy

Plochy a koridory vymezené ZÚR JMK pro územní rezervy nejsou ve smyslu § 36 stavebního zákona předmětem posouzení dokumentace SEA ZÚR JMK. V přílohové části dokumentace SEA jsou uvedeny informace o území, ve kterém je územní rezerva vymezena.

A.12.6.Vyhodnocení variant řešení

Návrh ZÚR JMK pro veřejné projednání ve smyslu § 39 stavebního zákona neobsahuje oproti návrhu ZÚR JMK ke společnému projednání ve smyslu § 37 stavebního zákona návrhy záměrů ve variantním řešení.

A.12.7.Závěry Hodnocení vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

Hodnocení vlivů na EVL a PO dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů je uvedeno v oddílu B tohoto svazku.

Předložená koncepce „Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje“ nemá významný negativní vliv na celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí (negativní vliv dle odst. 9 § 45i ZOK).

Pro celkem 50 záměrů byl konstatován mírně negativní vliv.

Plochy a koridory obsažené v koncepci, u nichž byl konstatován mírně negativní vliv, musí být podrobně vyhodnoceny podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., při jejich upřesnění v územních plánech případně v rámci projektové EIA.

Změny, které nastaly ve vymezení EVL byly promítnuty do hodnocení Natura 2000. Aktualizované hodnocení obsahuje posouzení možného ovlivnění nově vyhlášených či upravených EVL ve vztahu

k ZÚR JMK (zpracované autorizovanou osobou ve smyslu § 45i odst. 3 ZOPK), jehož výstupem je korekce vymezení koridorů TEP01 a TET01, díky níž dojde k vyloučení rizika vzniku významně negativních vlivů ZÚR JMK. Předmětná úprava byla provedena u koridoru TET01, záměr TEP01 byl z návrhu ZÚR JMK vypuštěn. Závěr Vyhodnocení vlivů ZÚR JMK na evropsky významné lokality a ptačí oblasti se proto nemění, tj. koncepce „Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje“ nemá významně negativní vliv na celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí (negativní vliv dle § 45i odst. 9 ZOPK).

A.12.8.Celkový závěr Vyhodnocení vlivů Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje z hlediska vlivů na životní prostředí

Dokumentace Vyhodnocení vlivů Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí je zpracována dle přílohy 1 stavebního zákona.

Předmětem hodnocení jsou všechny části Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje. Hodnoceny byly všechny plochy a koridory dopravní a technické infrastruktury a plochy a koridory územního systému ekologické stability a koncepční řešení ZÚR JMK jako celek.

Zpracovatel SEA ZÚR JMK upozorňuje na nutnost urychleného prověření a dořešení problematiky uspořádání nadřazené dálniční a silniční sítě v jádrovém území OB3 metropolitní rozvojové oblasti Brno, které je vymezeno jako plocha, ve které se ukládá prověření změn jejího využití územní studií.

Potenciálně negativní vlivy a potenciálně významně negativní vlivy na sledované složky životního prostředí identifikované v rámci vyhodnocení jednotlivých ploch a koridorů vymezených ZÚR JMK lze minimalizovat či vyloučit zajištěním provedení opatření navrhovaných zpracovatelem SEA ZÚR JMK.

Potenciálně pozitivní vlivy byly vyhodnoceny zejména v případě ploch a koridorů dopravní infrastruktury a protipovodňových opatření ve vztahu k obyvatelstvu a lidskému zdraví.

Hodnocení vlivů na životní prostředí bylo aktualizováno (viz rovněž A.12.1 a A.12.7 výše). Jeho výstupem byla korekce vymezení koridorů u TEP01 a TET01, díky níž dojde k vyloučení rizika vzniku významně negativních vlivů ZÚR JMK ve smyslu § 45i odst. 9 ZOPK. Předmětná úprava byla provedena u koridoru TET01, záměr TEP01 byl z návrhu ZÚR JMK vypuštěn. Závěry hodnocení uvedené v této kapitole se proto nemění.